

ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Інвестиційний клімат може узагальнено характеризувати соціально-економічні процеси як у країні загалом, так і в її регіонах. Інвестиційний клімат формує інвестиційну привабливість з метою залучення додаткових надходжень. Вона формується упродовж тривалого періоду.

У кожному регіоні країни, з одного боку, об'єктивно існують умови і передумови для здійснення інвестиційної діяльності (природно-ресурсний потенціал, розвинута інфраструктура тощо), а з іншого — наявна суб'єктивна діяльність інвесторів, спрямована на використання цих об'єктивно існуючих умов і передумов. Отже, ступінь сприятливості інвестиційного клімату регіону зумовлюється об'єктивними і суб'єктивними чинниками інвестування. Інвестиційний клімат розглядають як на макро-, так і на мікроекономічному рівні. На макроекономічному рівні це поняття охоплює показники політичного, економічного і соціального середовища для інвестицій. Для потенційних іноземних інвесторів при аналізі політичної ситуації вирішальну роль відіграє політика держави стосовно іноземних інвестицій, ймовірність націоналізації іноземного майна, участь країни у міжнародних угодах з різних питань, стабільність державних інститутів, правонаступництво політичної влади, ступінь державного втручання в економіку тощо.

Виділяють два основні підходи для оцінки інвестиційної привабливості. Відповідно до першого провадиться індивідуальна оцінка параметрів інвестиційного потенціалу й інвестиційного ризику, що дозволяє найбільш повно визначити значимість даних чинників при реалізації проекту. Зокрема, пропонується проводити розрахунок показника якості інвестиційного клімату, що дасть можливість ранжувати території на наступні групи: найбільш сприятливі умови для розвитку інвестиційної діяльності; достатньо сприятливі умови; середні умови; несприятливі умови для розвитку інвестиційної діяльності [2, с.88].

Інвестиційна, як і будь-яка економічна діяльність, об'єктивно пов'язана з ризиками. Система чинників, що характеризують інвестиційні ризики, в кінцевому результаті, може бути зведена до оцінки загальних умов господарювання в економіці. Чим більше інвестиційна привабливість, тим менше ризик і навпаки. Економетричні дослідження підтверджують відсутність кореляційної залежності між окремими складовими поняття «інвестиційна привабливість» і розміром інвестиційного ризику. Поведінка інвесторів у кожний заданий момент часу будеться на урахуванні двох груп чинників: -розмір ринку країни-реципієнта капіталу, ресурсна забезпеченість реальної економіки; - стан економічної кон'юнктури, законодавча база для інвестицій, політичний ризик.

Інший підхід, який застосовується для оцінки інвестиційної привабливості, ґрунтується на вивченні інвестором співвідношення прибутковості і ризику, а також їх взаємозв'язку. Для оцінки інвестиційної привабливості регіонів запропоновано використання п'яти груп показників: оцінка економічного розвитку регіону; оцінка рівня розвитку інвестиційної інфраструктури; оцінка демографічної характеристики регіону; оцінка рівня розвитку ринкових відносин та інфраструктури; оцінка інвестиційного ризику [3, с.44].

Згідно з офіційною статистикою, станом на 01.10.10 р. сумарний з початку інвестування об'єм прямих іноземних інвестицій (ПІІ) до України становив 42 511,9 млн. дол., тоді як на 01.01.10 р. ця величина дорівнювала 40 026,8 млн. дол. Отже, протягом січня-вересня 2010 року в країну надійшло 2 481,5 млн. дол. Тобто, спостерігається тенденція зменшення інвестицій, оскільки, за 9 місяців 2009 року відповідна величина становила 2 868,2 млн. дол. – або на 15,6% більше, ніж за 9 місяців 2010 року. А за аналогічний період 2008 року ПІІ надійшло до України на суму 8 132,1 млн. дол. – це в 3,3 раза більше, ніж минулого року. Знизилася, «якість» іноземних інвестицій до України в 2010 році. Так, наприклад, з Кіпру станом на 01.10.10 р. загальний об'єм ПІІ в Україну склав 9 579,1 млн. дол., або 22,5% усіх іноземних інвестицій. Кіпр за розмірами ПІІ, обігнав в 2007 році Німеччину (зараз 2 місце за величиною інвестицій), ще раніше Росію (4 місце) і США (10 місце) [1].

Звертає увагу значна регіональна нерівномірність вкладених інвестицій. Найбільші західні компанії, що працюють в Україні, головними проблемами, пов'язаними з реалізацією інвестиційних проектів, вважають: неефективне й нестабільне законодавство; ігнорування вимог законодавства взагалі (українськими учасниками проектів); високий рівень корупції.

Для кардинального поліпшення структури інвестування в Україні необхідно поліпшити економічне становище країни та сформувати місткий динамічний і платіжно спроможний, внутрішній ринок. Інвестиційний потенціал регіону забезпечується за наявності сприятливого інвестиційного клімату, котрий визначає соціально-економічну політику регіону.

1. Жук М.В. регіональна економіка: Підручник. – К.: Академія, 2008. – 416 с.
2. Мамуль Л.О., Чернявська Т.А. Нові методичні підходи до аналізу інвестиційної привабливості регіонів// Вісник економічної науки України. – 2005. - № 1(7). - С. 83-89.
3. Буткевич С.А. Инвестиционная привлекательность аграрного сектора экономики. – К.: Изд-во Епрот. Ун-та, 2003. – 251 с.